

s. 03

20 år med DBI
Kurt Dalsgaard fylder 60

s. 10

TEMA
LUTHER
Foreningen med Kristus
Om luthersk spiritualitet

s. 12

Sure eller glade pligter
Om luthersk korsteologi

TEMA
LUTHER

→ | Kirkeministeriet kan lære af DBI og MF.

Uddannelse og efteruddannelse af præster

Af rektor Børge Haahr Andersen

Hvordan sikrer man et samspil mellem teologiuddannelsen og arbejdet som præst i Folkekirken? Og hvordan undgår man, at præster kører træt, men får en livslang læring og fornyelse? Disse og andre vigtige spørgsmål rejses i en betænkning fra Kirkeministeriet. Betænkningen kommer med mange gode løsningsforslag. Fx foreslår man et permanent kontaktforum mellem de to teologiske fakulteter og folkekirken samt et pastoral-teologisk institut, som skal tilbyde de studerende forskellig hjælp i praktisk teologi gennem deres studieforløb.

DBI og MF har lavet et fælles hørings svar, som er tilgængeligt på DBIs hjemmeside. DBI og MF har en startopstilling, som gør det langt lettere for os at sammentænke præstens uddannelse og arbejde end de to teologiske fakulteter har. Lad mig nævne nogle

Seks af DBIs undervisere er ordinere i den Danske Folkekirke.

eksempler:

- DBI og MF har et trosgrundlag, som er sammenfaldende med Folkekirken. Derfor kan vi støtte studerende i at fastholde det grundlag, de bliver forpligtet på som præster.
- Alle DBIs lærere har en aktiv tilknytning til lokalt kirke- og missionsarbejde. Seks af DBIs undervisere er præster.
- DBI og MF har praktik og prakti-

ske fag som en obligatorisk del af den teologiske bacheloruddannelse.

- DBI og MF lever i tæt kontakt med et trofast bagland, som kan mobiliseres til forbøn for en ny generation af præster og missionærer.
- DBI og MF har knap 40 års erfaring i efteruddannelse af præster, bl.a. gennem vores januarkurser.

Torben Kjærs samlede værker

→ | Du kan få seks bøger for 500 kr.

FOTO: DANSK BIBEL-INSTITUT

Torben Kjærs samlede værker kan lige nu fås til en meget favorabel pris.

I anledning af Torben Kjærs 25 års jubilæum og 60 års fødselsdag tilbyder DBI hans samlede værker til favorable priser. De første tre bøger får du for 450 kr. Alle seks bøger for 500 kr.

Troen, teksten og konteksten. Festskrift til Torben Kjær

Elleve kollegaer præsenterer en række faglige og aktuelle problemstillinger i forståelsen af troen, teksten og konteksten. *Pris 298 kr.*

Markus-Evangeliet i Credokommentarserien

En tekstnær udlægning af Markus-evangeliet med adresse til den almindelige bibellæser. Det er samtidig en guldgrube for præster, prædikanter og teologiske studenter. *Pris 100 kr.*

Jesus – en indføring i de tre første evangelier

En unik indføring i de tre første evangelier, hvor der gives en overbevisende forklaring på en række spørgsmål, som forskere og bibellæsere har kæmpet med i generationer. Et opslagsværk og en oversigtsbog for bibellæsere, gymnasieelever, lærerstuderende, teologistuderende, prædikanter og præster. Koster normalt 228 kr. *Tilbud: 100 kr.*

Pris ved samlet køb af de tre ovennævnte bøger: 450 kr.

De følgende tre bøger forholder sig til den græske tekst, men kan med god vilje læses af lægfolk. Samlet pris for de tre bøger er: *100 kr.*

Første Thessalonikerbrev

En grundig fortolkning af dette vigtige Paulus-brev. En håndsrækning til præster, prædikanter og alle, der vil gå i dybden med teksten. *Pris 25 kr.*

Når menigheden sætter grænser

En gennemgang af de vigtigste NT-tekster om menighedstugt med en kort aktualisering. *Pris 30 kr.*

Afguder og afgudsofferkød

En gennemgang af en række bibeltekster, der har fået en ny aktualitet i en nyreligiøs tid og som er særlig aktuell i tværkulturelle sammenhænge. *Pris 50 kr.*

Alle seks bøger koster 500 kr. excl. porto. Du sparer 230 kr.

→ | Kurt Dalsgaard har i 20 år været engageret i arbejdet på DBI.

En kirkebygger fylder 60

Af rektor Børge Haahr Andersen

Egentlig blev han uddannet skibsbygger, men det blev ikke mange skibe, Kurt Dalsgaard kom til at bygge. Men hvis vi bruger det gamle billede med kirken som et skib, kan vi alligevel sige, at Kurt hele livet har været skibsbygger.

Indre Mission

Som 24-årig blev han ansat som indremissionær og arbejdede i Randers, Vejle og København, de sidste syv år som koordinator for Indre Missions arbejde i Storkøbenhavn. Efter 26 års ansættelse i IM tog Kurt Dalsgaard uddannelsesorlov og gennemførte en merkonomuddannelse i personaleledelse. Herefter blev han ansat som landssekretær på DBI, hvor han har arbejdet i de sidste 8 år som leder af DBIs supportafdeling. Når det handler om kirken som et skib, handler det om at få så mange som muligt med om bord. Som forkynder, evangelist, sjælesørger, teamworker og organisator har Kurt Dalsgaard været med i forreste række i Indre Missions forgrenede arbejde. I 1970'erne var han én af de få, der indså nødvendigheden af, at Indre Mission fik sit eget ungdomsarbejde, og derfor var han med til at stifte Indre Missions Ungdom og var ansvarlig for det første landsungdomsstævne, der blev holdt i 1979.

Pejlemærker

Men både en kirke og en kirke-

FOTO: DANSK BIBEL-INSTITUT

D. 25. marts blev der holdt en reception på DBI i anledning af Kurt Dalsgaards fødselsdag.

lig organisation har brug for en stadig ny generation af veluddannede medarbejdere. Derfor gik Kurt sidst i firserne med i DBIs bestyrelse. Kurt engagerede sig med uforfærdet mod i en institution, som var præget af markante teologiske profiler, og blev efter et år næstformand for bestyrelsen og vandt stor respekt på grund af sin brede erfaring og sin sans for organisering og ledelse. Sidst i 90'erne var Kurt med til at starte Evangelisk Luthersk samråd i Københavns stift og har dermed været en brobygger mellem missionsforeninger og de bibeltro folkekirker samt frimegheder i Københavnsområdet. Siden er dette samråd blevet en del af landsbevægelsen, Evangelisk Luthersk Netværk, hvor Kurt er

næstformand i bestyrelsen. Som gammel skibsbygger ved Kurt nemlig, at et skib også har brug for nogle fyrtårne og pejlemærker for at kunne sejle. Det har den kristne kirke også, for at kursen kan sættes og læren og livet kan blive sundt og frodigt.

Fremtiden

Fødselaren har bebudet, at han om to år går på efterløn. Det under vi ham, selv om vi vil savne en erfaren mand på broen på DBI. Om Kurt til den tid har nye projekter i ærmet, eller om han vil hellige sig nogle af dem, han allerede har søsat, må tiden vise. Foreløbig vil vi udtrykke et stort og varmt tillykke og tak for en helhjetet indsats for DBI i 20 år, først i bestyrelsen og senere som medarbejder.

økonomi | De fleste penge går til personale og husleje.

Gavebudgetet for 2009

Regnskabet for 2008 endte med et overskud på 10.000 kr. Tak til Gud og tak til vennerne for det flotte resultat!

Vores gaveindtægter faldt 130.000 kr. i forhold til året før. Når vi alligevel fik balance, skyldes det, at vi de sidste måneder af året sparede, hvor vi kunne. Blandt andet havde 3 af vore lærere orlov eller andet arbejde, hvorved vi sparede på lønnen. I alt sparede vi cirka 400.000 kr. i forhold til budgettet.

I 2009 skal vi bruge det samme gavebeløb som sidste år plus 700.000 kr. mere, det vil sige i alt 6.7 mio. i gaver. Det store beløb, vi sparede sidste år, skal jo indhentes, og derudover er der de almindelige prisstigninger.

Det bliver en udfordring at få 700.000 kr. mere i gaver end sidste år. Som det kan ses i lagkagerne nedenfor, går de fleste udgifter til personale og husleje, og det er to poster, som det er svært at skære ned på.

Vi vil også i 2009 spare penge,

hvor vi kan. Samtidig vil vi gøre, hvad vi kan for at øge gaveindtægterne. I januar og februar ringede vi fx til 1000 personer, som holder DBIposten, men som ikke støtter DBI med gaver. 80 af dem har lovet at støtte os med gaver – de fleste gennem PBS. Ti af dem har tegnet gavebrev til DBI. Vi er taknemmelige for de 115.000 kr., som de nye givere tilsammen vil give os om året.

Vi er desuden ved at iværksætte et projekt overfor unge, som hedder "En krone om dagen". Vi håber derigennem, at mange unge vil opdage, at det er overkommeligt at give 365 kr. om året til DBI – bare en krone om dagen!

Tak til alle 2000 DBI-venner, som giver gaver til DBI. Og tak til alle nye, som melder sig i givertjenesten til DBI. I er med til at uddanne mennesker til kirkens arbejde i Danmark og udlandet.

Med venlig hilsen

Landssekretær Kurt Dalsgaard

mødekalender

Møder og gudstjenester i maj med studerende og ansatte. Se hvem, der prædiker hvor, på hjemmesiden under mødeaktiviteter.

3. Mørkøv LM
7. Græsted LMU
10. Helsingør LM
12. Jyderup IM, Tarm IMU
13. Skanderborg IM
14. Klovborg IM
15. Ugerløse IM
24. Blågårdsgade ELM
27. Hvidovre LM
28. Nyker IM, Møldrup IM
29. Stjær/Galten IM

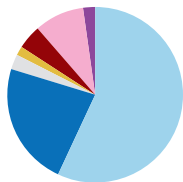
mødekalender

Bed om/for

- At DBI må få de midler, der er brug for i 2009.
- At det igen må blive acceptabelt at drive videnskab på et kristent grundlag.

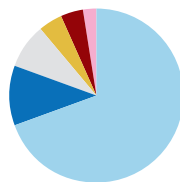
Tak for

- Det flotte resultat for 2008.
- Kurt Dalsgaards mangeårige virke for DBI.
- Den rige arv vi har i den evangelisk lutherske tro.

Indtægter 09 – kr. 7.906.900

Alm. Gaver	4.515.000
Gavebreve	1.800.000
Kollekt	209.000
Testamentariske gaver	141.000
Tips og Lotto m.v.	349.000
Tilskud fra organisationer	734.300
Øvrige indtægter	158.600

Udgifter 09 – kr. 7.906.900

Personaleudgifter	5.500.000
Husleje m.m.	881.000
Administration m.v.	667.200
DBI posten	340.000
Markedsføring	328.700
Wales/TKM	190.000

Årsregnskab 2008

→ | Nedenfor ses årsresultatet for 2008. Et mere detaljeret årsregnskab findes på vores hjemmeside www.dbi.edu under økonomi/status, og fremsendes gerne ved kontakt til sekretariatet på tlf. 33135500.

Resultatopgørelse 2008

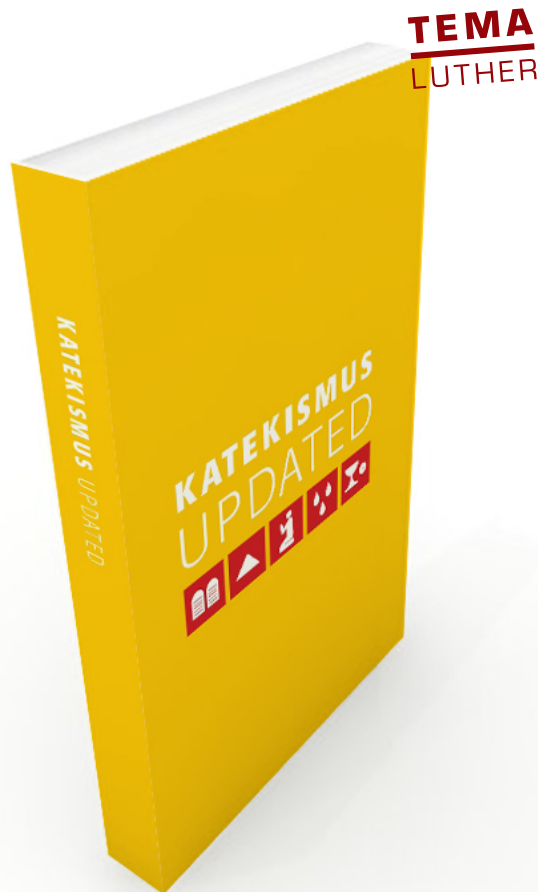
	Regnskab 2008	Budget 2008	Regnskab 2007
Indtægter			
Gaveindtægter	5.982.320	6.379.694	6.115.159
Tilskud til TKM	693.000	675.000	729.000
Fordelingspuljen	0	87.000	86.273
Tips og Lottomidler	208.942	215.000	198.137
Andre indtægter	686.200	554.406	246.120
<i>I alt</i>	<i>7.570.462</i>	<i>7.911.100</i>	<i>7.374.689</i>
Udgifter			
Løn - pensioner - sociale ydelser	-5.182.663	-5.520.600	-5.053.294
Lokaleomkostninger	-838.055	-875.000	-785.388
DBIposten	-334.781	-299.000	-309.790
Øvrige omkostninger	-1.196.113	-1.186.500	-993.363
Renteindtægter	34.117	10.000	20.571
Renteudgifter	-18.702	-15.000	-12.544
Afskrivninger	-23.652	-25.000	-22.178
<i>I alt</i>	<i>-7.559.849</i>	<i>-7.911.100</i>	<i>-7.155.986</i>
Årets resultat	10.613	0	218.703

Balance pr. 31. dec 2008

	31. dec. 2008	31. dec. 2007
Aktiver		
Anlægsaktiver	463.431	437.723
Omsætningsaktiver	2.188.426	2.145.303
<i>Aktiver i alt</i>	<i>2.651.857</i>	<i>2.583.026</i>
Passiver		
Egenkapital	692.414	681.801
Hensættelser Arv	704.562	472.411
Hensættelser Wales/TKM	116.000	202.000
Langfristet gæld	425.500	443.000
Kortfristet gæld	713.381	783.814
<i>Passiver i alt</i>	<i>2.651.857</i>	<i>2.583.026</i>

→ | Den lutherske kristendom har også meget at sige til følelserne og kan være en stor hjælp til den konkrete efterfølgelse af Jesus.

Liv i Luther

Af pædagogisk konsulent
Carsten Hjorth Pedersen

Er den evangelisk-lutherske tro ikke kun for hovedet?

Er luthersk kristendom ikke uforenelig med spiritualitet?

Er katekismus ikke "sort skole" og udenadslære?

Sådan er der desværre en del, der tænker. Det er trist!

Ikke fordi der er noget galt med "hovedet", for den kristne tro er så sandelig også en lære, og der er rigeligt at boltre sig i for den intellektuelle. Heller ikke fordi der er noget galt med udenadslære.

Nej, jeg skriver "desværre", fordi evangelisk-luthersk kristendom

er så meget *mere* end troslære og udenadslære. Den har også appel til følelserne, viljen og handlingerne. Den giver også næring for sund og god spiritualitet.

Nu kunne det lyde, som om *formerne* er det vigtigste i evangelisk-luthersk tro. Jeg tænker lige modsat: Vi skal have de mange former i spil, fordi *indholdet* er

sandt og vitalt. Formerne skal tjene et indhold, som er livsvigtig.

Med god grund kan man sige, at det centrale i den evangelisk-lutherske tro er udtrykt i Luthers lille Katekismus, som tilmed er et af folkekirkens bekendelsesskrifter. Lad os derfor se på, hvilken bred vifte af former og udtryksmåder dette kernestof lægger op til.

Her tager jeg afsæt i Katekismusprojektet, som jeg selv har været involveret i de sidste 3-4 år. Se projektets hjemmeside: www.katekismusprojekt.dk

Katekismus Updated

Med *Katekismus Updated* (KU) har vi lavet en indholdsmæssig og sproglig fornyelse af Luthers lille Katekismus. Noget er udeladt, andet er tilføjet, noget er forkortet. Sprogligt set har det hele fået en tur. Resultatet er blevet en lille bog, der både er klassisk og moderne, og som er blevet solgt i 10.000 eksemplarer.

Tid og evighed

KU sigter både på livet før og efter døden. De ti Bud handler i første omgang om det gode menneskeliv. Men i anden omgang vil budene stoppe munden på os og skabe behov for en frelser. I Fadervor hjælpes vi til at bede for vores timelige liv – ”giv os i dag vort daglige brød” – men vi hjælpes også til at bede om forladelse for vores skyld, der ellers vil føre os til den evige fortabelse.

Teori og praksis

Luthersk kristendom beskyldes for

at være teoretisk. Og ja, teorien eller dogmatikken betyder meget, fordi vores tro er bundet til en sandhed åbenbaret i tid og sted. Troens indhold samlet i KU er afgørende for, at vi ikke bedrages. Men det betyder ikke, at praksis er ligegyldig. Tværtimod. Derfor har vi i Katekismusprojektet udarbejdet materialer, der inspirerer til bønpraksis og til et liv, der i praksis er bestemt af De ti Bud.

Individuelt og kollektivt

KU sigter på din og min afklaring og opbyggelse. På projektets hjemmeside er der fx hjælp til at se de enkelte led i KU som en cirkel, vi kan vandre i dagen lang, året rundt, livet igennem. Men KU lægger også stærkt op til fællesskab og dialog med andre. Derfor ligger der også på hjemmesiden flere materialer, som kan bruges til samtale og fælles aktivitet, fx studieoplæg og Fadervor som vekselbøn.

Følelser, tanke og vilje

Den tankemæssige afklaring af, hvad indholdet i vores kristne tro er, er en nerve i KU. Men stoffet er bestemt også velegnet til meditation og spirituel fordybelse. Bogen *Den glemte skat. På opdagelse i den lutherske spiritualitet*, som bl.a. giver praktiske anvisninger på katekismus-meditationer, er udtryk for dette. Men også viljen og appellen til vores karakter har plads, fx i bogen *Vær fuldkommen. Udfordringen fra De ti Bud*.

Også kroppen

Evangelisk-luthersk kristentro er

blevet beskyldt for at være kropsløs. Det er nok ikke uden grund. Men det vil ikke være fair at beskyldte Luther for det. Han lagde fx stor vægt på at slå korsets tegn. Derfor er der på hjemmesiden en lille artikel, der inspirerer til den praksis. Der ligger også konkrete ideer til katekismuskranse, som man selv kan lave og således få kroppen sat i sving både for at huske og for at efterleve.

Ord og billeder

De første udgaver af Luthers lille Katekismus var rigt illustrerede. Senere fravalgte man dette element i katekismus. Hvilken skam! Derfor er KU illustreret enten med bibelhistoriske tegninger eller med fancy fotos. I tillæg har en grafiker udviklet ni ikoner, som illustrerer hvert led i KU. Ikke fordi billeder er bedre end ord; men fordi ord og billeder tilsammen skaber et fantastisk hele.

Kirkevante og kirkefremmede

Endelig er KU ikke kun for kirkevante. I en tid, hvor mange spørger efter den kristendom, de blev døbt og konfirmeret på, er det oplagt at benytte KU som udgangspunkt for undervisning af disse spørgende mennesker. Derfor har vi udviklet et komplet og gratis undervisningsmateriale beregnet for ”mennesker i kirkedøren”.

Men kig selv ind på www.katekismusprojekt.dk Der ligger meget mere, end jeg har nævnt her. For der er liv i Luther!

Menneskets synd og Guds gave

→ | Mennesket er indkroget i sig selv og hverken kan eller vil søge Gud.

TEMA
LUTHER

Af sognepræst og styremedlem for DBI
Jens Jørgen Rasmussen

Som indledning til en beskrivelse af menneskets syndighed er det nødvendigt med en præcisering af, hvad det er, vi taler om. Vi taler om menneskets *evne* – men ikke om dets *værdi*. At mennesket er en synder betyder ikke, at det er uden værdi. Hvert menneske er skabt af Gud og har som Guds skabning en meget stor værdi for Gud. Dette gælder uanset synd eller ej. Derfor er det en meget misvisende sprogbrug, når prædikanter eller sangskrivere i et forsøg på at tydeliggøre menneskets store syndighed har beskrevet det syndige menneske som værende *ingenting værd*.

At mennesket er en synder fratager på ingen måde mennesket dets værdi – men menneskets store værdi gør syndens problem meget stort: Det er ikke ligegyldige upersonlige væsener, der er gået tabt for Gud pga. synden, men værdifulde personer, som Gud elsker. Perler for Gud, som Gud ønsker at finde og frelse igen.

Det meget negative syn på menneskets *evner* i forhold til Gud, som kommer til udtryk i den lutherske beskrivelse af menneskets syndighed, skal derfor ikke opfattes som et negativt syn på mennesket som sådan. Beskrivelsen af menneskets syndighed er *diagnosen* af, hvad der er gået galt med det værdifulde men tabte menneske.

Noget er galt

I den Augsburgske bekendelse,

som er en del af Folkekirkens bekendelsesskrifter, beskrives menneskets syndighed sådan her i den 2. artikel: *Ligeledes lærer de, at siden Adams fald fødes alle mennesker, som er forplantet på naturlig måde, med synd, det vil sige: Uden gudsfrygt, uden tillid til Gud og med begær*

Her handler det tydeligt om menneskets mangel på *evne* og *vilje* til at frygte Gud og vise ham tillid. Noget er gået galt i forholdet til Gud – så galt, så mennesket har mistet evnen til gudsfrygt og tro på Gud. Ordet *begær* kan lede tanker hen på sanseligt begær efter tilfredsstillelse og livsforhold, der er i strid med Guds bud. Men begæret blev af reformatorerne forstået i videre forstand – om *al* menneskets egoistiske stræben også i åndelige forhold. Mennesket er så indkroget i sin egen egoisme, at ikke engang dets religiøse stræben kan føre det frem til Gud.

Denne syndighed i forhold til Gud betyder imidlertid ikke, at alt, hvad mennesket gør, er ondt. Overfor andre mennesker har det syndige menneske stadig evnen til i en hvis udstrækning at gøre godt og tage sig af de jordiske forhold på en god eller dårlig måde.

Men når så mennesket vil indtage denne jordiske godhed i sit forhold til Gud og holde den op som gode fortjenstfulde gerninger, så bliver den alligevel til synd for Gud i form af selvretfærdighed og hovmodighed: Jeg takker dig Gud, fordi jeg ikke er som de andre!

Det korte af det lange er, at menneskets syndighed er en så omfat-

tende skade ved mennesket, så det i forholdet til Gud er som en *død* – og en død kan jo som bekendt ikke puste liv i sig selv.

Guds gave

Men som nævnt gør menneskets åndelige død ikke mennesket værdiløst for Gud. Nej, Gud sætter alt ind på at frelse det tabte menneske og give det livet i sit Rige tilbage. Hans søn har gjort alt, hvad der skal til, for at det kan ske, og hans Ånd er kommet til verden for at vække de åndeligt døde til live. Mere konkret sagt sker det ved, at evangeliet om Jesus forkyndes og nådemidlerne bruges blandt mennesker. Derved kan det ske, at åndeligt døde vækkes til live og frygter Gud og tror på Jesus.

Men det sker aldrig ved menneskets egen kraft men helt og aldeles som gave fra Gud ved den Hellige Ånd. Som Luther skriver det i forklaringen til den 3. trosartikel: *Jeg tror at jeg ikke af egen evne og kraft kan tro på Jesus Kristus, min Herre, eller komme til ham, men Helligånden har kaldet mig ved evangeliet ... osv.*

Og det sker altid som en fri gave fra Gud, ved at han skænker mennesket den retfærdighed, som det ikke selv kan opnå på nogen som helst måde. Ved denne gave fra Gud bliver mennesket befriet fra syndens skyld og magt og får et nyt liv i Gud, bliver barn af Gud og kommer til at høre til i hans rige.

Frem mod målet

Dette nye liv i Guds Rige får så en afsmittende virkning i det liv, som

FOTO: STOCK.XCHING

Siden Adam og Evas fald er det bestemt ikke blevet bedre med den menneskelige natur.

den troende lever i denne verden. Den kristne holder ikke op med at være en synder og ej heller med at gøre syndige gerninger – men i den kristne er der kommet en kraft, som bekæmper synden og forandrer den kristnes liv. Troen og Helligånden er ikke uvirk-somme kræfter i den troendes liv – men arbejder og kæmper mod

menneskets synd for at forbedre mennesket i det liv, det lever, og lede det fremad på vandringerne mod Guds evige rige.

Hvor højt den enkelte når i denne kamp imod synden og fornyelsen i livet med Jesus er forskelligt fra kristen til kristen. Og det opleves særdeles forskelligt fra person til person. Men den

kristne vinder altid frem imod målet, så længe han eller hun forbliver i troen på Jesus. Og hele vejen har den troende den uendelige glæde og trøst og tro - at være fuldstændig retfærdig for Gud, skønt hun eller han stadig oplever sig selv som et syndigt menneske.

→ | Sund spiritualitet baner vejen for den sande menneskelighed.

Luthersk spiritualitet

ILLUSTRATION: CHR. RÅHBEK OLSEN

Af sognepræst Uffe Kronborg

Hvad er luthersk spiritualitet? Først og fremmest ønsker en luthersk spiritualitet at rumme en bibelsk spiritualitet. Hvad er så det? Jo, det handler om discipelliv, hvor følelser og erfaring går hånd i hånd med teologisk erkendelse og re-

flektion. Luthersk spiritualitet har sit særpræg ved på den ene side at betone nåden alene og Guds alenevirken i sakramenterne og på den anden side betone efterfølgelsen og troens liv. Luthersk spiritualitet kendes på samtidig at fremhæve menneskets syndighed og menneskets storhed: Vi er skabt fuldkomment, men faldet i synd. Vi er for-

tabte, men ved Jesu frelsergerning er vi oprejste, forløste og elskede. Kristus kan nu bo ved troen i vore hjerter i kraft af Guds barmhjertighed og i kraft af det ydre Guds ord. For Gud finder vi aldrig uden om eller bag ved Guds ord.

Gudserfaring

Vi forenes ved troen med den

levende Gud, men alligevel er det almindelig kristen erfaring, at vi længes efter mere af Guds nærvær. For Guds nærvær opleves nogle dage stærkt og konkret – men andre dage er det, som om Gud er helt borte. I hverdagens travlhed eller i mødet med sygdom, skuffelser og sorg mærker vi ofte forsvindende lidt til foreningen med Gud. Kristenlivet er undertiden som en slags ufrivillig gemmeleg med Gud, og oplevelsen af hans nærvær er som en tur i karusellen: det går hele tiden op og ned! Derfor er det afgørende for os at forstå, at troens modtagelse og forening med Gud ikke finder sted i ekstasens subjektive henrykkelse, i kraftfulde oplevelser, i følelsesmæssig erfaring af omvendelse og overgivelse eller som kulmination på meditationens dybe stilhed. Vores tro skal ikke gribe efter Kristus i den tomme luft. Luther siger: *"Selv om Kristus er overalt, kan vi ikke nå ham hvor som helst. I så fald får du bare fat på skallen og ikke på kernen... Gud er visselig til stede overalt, men en anden ting er, om han er til stede for dig. Han lader sig kun finde de steder og ved de midler, som han har bundet sig til ved sit ord og ved sit løfte og sagt: Her kan du finde mig."*¹

Sakramenter og mystik

Gud har selv valgt tid og sted, hvor han møder os. Gud har funderet vores frelsende tro, den mystiske forening med ham og hverdagens kristenliv på tre ydre og objektive midler: Ordet, dåben og nadveren.

I en sådan luthersk forståelse af sakramenterne er der aldrig mystik for mystikkens egen skyld eller mystik som en slags kirkelig reklamekampagne, der skal tiltrække postmoderne, religiøst søgende mennesker. Nej, *"et sakramente er et mysterium, noget hemmeligt, som ord kan antyde, men kun hjertets tro kan fatte."*² Og det er netop hjertets tro, som er Guds formål med sakramenterne. For her er den korsfæstede og opstandne frelser selv til stede. Her får vi del i evangeliet og dermed alt, hvad vi behøver til liv, frelse, guds frygt og salighed. Kristi virkelige nærvær i sakramenterne – det som vi i teologien kalder for realpræsens – er et dybt mysterium, vi aldrig bliver færdige med. Realpræsensen er den herliggjorte Menneskesøns virkelige komme til os, så vi bliver i ham og han i os. Denne forening med Jesus kan vi kalde for Kristusmystik, og dette begreb er derfor helt centralt i en luthersk spiritualitet. Den opstandne og allestedsnærværende bor ved troen i den kristnes hjerte.

Kristusmystikken bliver stiftet og opretholdt ved evangeliets ord og sakramenter. Den bliver indledt i dåben, hvor vi får del i Kristuslivet, den bliver stærkt markeret ved Kristi legeme og blod i nadveren, og foreningen med Kristus er bønslivets længsel og et grundtema i en fuldtonevise evangelisk forkyndelse og sjælesorg.

Holistisk spiritualitet

Hjertebloodet i den lutherske spiritualitet er derfor længslen efter

at erfare en dybere forening med Gud i Ordet, sakramenterne og bønnerne. Længslen efter, at foreningen med Gud også må få et konkret udtryk i vores omgang med skaberværket og andre mennesker, og at vi formes efter Jesu væsen og sindelag i vore tanker, følelser, vilje og handlinger. At vokse i en sådan hellighed, som gør hel, er derfor også at vokse i sand menneskelighed! Sand kristen spiritualitet skiller nemlig aldrig ånd og materie, for i Kristi inkarnation er de blevet forenet og ét. Forsagelse, helliggørelse og kødets dødelse handler derfor aldrig om at slå det legemlige ihjel. Gud har jo skabt os fuldkomment – til at være mennesker. De bibelske formaninger opfordrer os derimod til at aflægge synden, der ødelægger det gudskabte og menneskelige, og blive rigtige mænd og kvinder, hvor hver enkeltes gudskabte personlighed, farve og originalitet således træder tydeligere frem. Her er der ikke plads til nogen falsk opdeling af åndeligt og menneskeligt, for jeg er jo netop begge dele: Barn af himmel og barn af jord.

En bibelsk og luthersk spiritualitet er derfor holistisk og omfatter hele tilværelsen i alle dimensioner: det legemlige, skaberværket, det materielle, det psykiske og det åndelige.

Noter

¹ Martin Luther: Troens Artikler, København 1985, s. 114.

² Martin Luther: Om kirkens babiloniske fangenskab, København 1982, s. 113.

Korsets teologi

TEMA
LUTHER

→ | Vi skal ikke spørge om, hvor meget vi kan få ud af livet, men om, hvor meget vi kan udrette i livet.

*Af sognepræst og næstformand for DBI
Jørgen Sejergaard*

Korset alene er vor teologi, skriver Martin Luther. Det betyder, at hele det kristne liv er et liv under korset. Allerede den kristne dåb vidner om det. Ikke alene tegnes der kors over den, der skal døbes, men Paulus kalder også dåben en død og opstandelse med Kristus. Jesus siger: *"Hvis nogen vil følge mig, skal han fornægte sig selv og tage sit kors op og følge mig"* (Matt 16,24). Og Paulus siger: *"Jeg er korsfæstet med Kristus"* (Gal 2,19). Korset har altså afgørende betydning ikke bare i Jesu liv, men også i de kristnes liv.

Hvad korset er

Korset i det kristne liv er modgang, og denne modgang er ikke kun forfølgelse for evangeliets skyld, men også den modgang, man oplever, når man passer sit almindelige familieliv og arbejde.

Hvad korset tjener til

Gennem korset nedbryder Gud det gamle menneske, dvs. vores fjendskab mod Gud. Det kan kun ske, når troen er til stede. Uden tro vil vi enten forbitres eller fortvivle, når modgangen kommer. Men gennem troen på Jesus lærer Gud os at tage modgangen af hans hånd og se den som hans redskab til at forme os. Yderligere indebærer det, at man kan modtage Guds sande fred midt under modgang og lidelse.

Rom 5,3 er vigtig til forståelsen

af korsets teologi. Paulus skriver: *"Trængslen skaber udholdenhed."* Luther uddyber dette således, at udholdenheden har forskellige grader. Nederste trin er som den spottende røver på korset. Han vil ikke lade sig forme under Guds hånd. Næste trin er som den bedende røver på korset. Han sukker og klager, men bøjer sig til sidst. Tredje trin er dem, som med glæde tager imod korset. De afbilder Kristus.

I den traditionelle munketeologi, mystikken, som Luther kraftigt gør op med, er der lignende tanker om trin, men hvor mystikken bruger faste, nattevågen, afholdenhed og selvvalgte pinsler, altså et kors, som menneskene selv opfinder og vælger, dér taler Luther om det kors, som Gud sender. Og hvor mystikken taler om at komme Gud nærmere ved at efterligne Kristus, dér taler Luther om, at vi er kommet Gud nær i troen, og dér formes vi af Gud.

Aktuel betydning

Ikke mindst i ægteskabet er Luthers lære om korset meget aktuel. Skilsmissekurven i dette land er uhyggeligt høj, og desværre viser det sig, at børn, som skulle være ægteskabets velsignelse, er den største trussel mod ægteskab og parforhold. Det har dyb sammenhæng med, at det moderne menneske ikke er villigt til at fornægte sig selv. Vi har i mange årtier opdyrket en barnagtig selvoptagethed og krævementalitet, som resulterer i urealistiske romantiske forestillinger om hverdagen

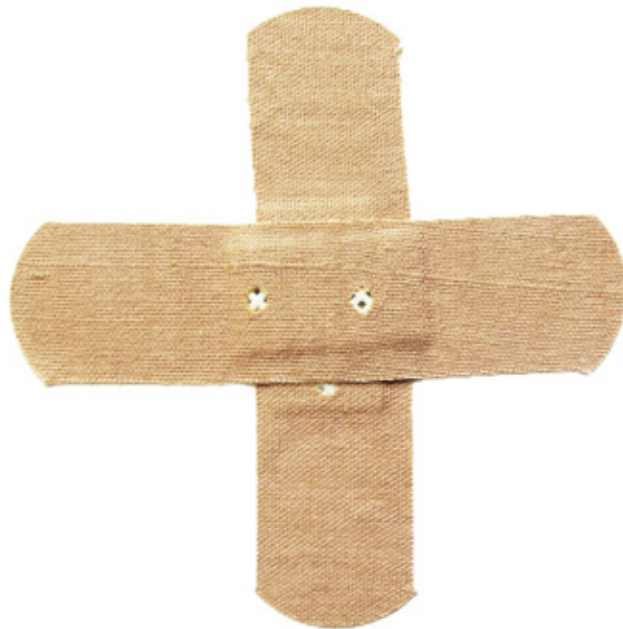
i ægteskabet, og den krævende opgave, det er at være ægtefælle og forældre, er en så voldsom overraskelse, at mange forlader ægtefælle og børn for at søge en roligere tilværelse, hvor man kan slippe for at fornægte sig selv. Mændene har desværre ikke meget at rose sig af i den anledning.

Luthers lære om korset er meget praktisk og meget jordnær. I stedet for at være optaget af, hvor meget sex man kan få med konen, og hvor meget man kan hygge sig med mandevennerne eller alene med uforpligtende fornøjelser, så udfordrer han os til med glæde at tage ægteskabets besværligheder på os og gennem dem at lade os forme af Guds hånd fra at være selvoptagne mennesker til i stedet at fornægte os selv og bruge vore kræfter på at få konen til at blomstre og til at give børnene et godt grundlag for deres eget senere voksne liv.

Tilsvarende ser han på de andre opgaver, som ligger og venter på os: samfundet, arbejdslivet og kirken. Her er der mange sure pligter, som vi skal forvandle til glade pligter ved at tage dem på os og lade Gud forme os gennem dem. Vi skal ikke spørge om, hvor meget vi kan få ud af livet, men om, hvor meget vi kan udrette i livet.

Døden

Det sidste kors, vi møder, er døden. Når den indtræder, lægges vort fjendskab mod Gud i graven for aldrig mere at opstå igen. Et troendes menneskes kamp mod sin egen egoisme og fjendskab

mod Gud er slut, når han dør. På opstandelsens dag står han op ren og ny som et helstøbt, nyt menneske og går ind i den kommende verden til Guds evige glæde.

På dette punkt giver korsets teologi afklaring. Mange mennesker plager sig med tanker om skærsmiden eller reinkarnation, fordi de

ikke tør tro, at synden virkelig dør endeligt på deres dødsdag. Den, der er død, er jo frigjort fra synden, skriver Paulus (Rom 6,7).

Levendegørelse og opstandelse

Den, der i troen på Jesus tager imod det kors, som Gud sender, han vil også blive levendegjort.

Der er ikke kun tale om, at Gud nedbryder det gamle menneske. Der er i allerhøjeste grad også tale om, at Gud opbygger det nye menneske eller indre menneske, dvs. troen, håbet og kærligheden. Luthers teologi er ikke kun korsets teologi, men også opstandelsens teologi.

Svend Aage Paulsen bliver 70

→ | Svend Aage Paulsen har holdt snesevis af møder i hele landet for DBI.

DBIposten

Redaktion

Landsekr. Kurt Dalsgaard, ansv.
Stud.theol. Andreas Ipsen, red.sekr.
Stud.theol. Morten Koch Møller
Stud.theol. Martin Haahr Olsen
Stud.theol. Mette Stidsen
Stud.theol. Thomas Søvnal

Indlæg sendes til dbi-posten@dbi.edu
DBIposten sendes gratis til interesserede

Design Chr Rahbek Olsen
Tryk Morsø Folkeblad
ISSN 0906-825X

Frederiksborggade 1B 1.
1360 København K

Tlf: 33135500 (Hverdage kl. 9-12)
Fax: 33136989
Email: dbi@dbi.edu
www.dbi.edu
www.tkm-uddannelsen.dk
Giro 5 21 59 00
Studentertelefon: 33138040

DBI arbejder med bibelforskning og teologisk undervisning, hvor teologistuderende er den primære målgruppe. Formålet er at fremme bibeltro forkyndelse, undervisning og mission i Danmark og udlandet.

Formand Flemming Burgdorf
Rektor Børge Haahr Andersen
Landssekretær Kurt Dalsgaard
Studiekoordinator Martin Holm Bangsø

Af landssekretær Kurt Dalsgaard

Fritidsrejsesekretær Svend Aage Paulsen fra Frederikssund bliver 70 år den 14. maj. Svend Aage blev cand.theol. i 2001 og har siden 2002 været fritidsrejsesekretær for DBI. Svend Aage har holdt mange møder for DBI i hele landet, og vi vil gerne sige ham en stor tak

for denne vigtige tjeneste. Svend Aage holder stadig møder for DBI, men begrænser det fortrinsvis til Sjælland.

I sin studietid var Svend Aage flittig bruger af DBI, og han var også en kort periode sekretariatsleder på DBI.

Vi vil ønske tillykke med fødselsdagen og takke for trofast tjeneste for DBI gennem mange år.

ISRAEL 2009

Rundr. m. nye besøg	16.5,	11 dg.
Israel & Jordan	19.5,	11 dg.
Familietur	10.7,	10 dg.
Syrien/Jordan/Israel	10.9,	15 dg.
Klassisk rundr.	22.9,	10 dg.
Løvhyttefest.	5.10,	12 dg.
Klassisk rundr.	11.10,	10 dg.
Jordan & Israel	22.10,	11 dg.
Rundrejse	1.11,	10 dg.
Rundr. m. Negev	3.11,	10 dg.

Yderligere information, kontakt:

7592 2022 • fxr@felixrejser.dk

Bethesdas Boghandel

Største udvalg i kristne bøger både nye og brugte.
Vi har musik, film og søndagsskoleartikler.

Se og bestil på:
www.bethesdas.dk

Tlf. 33 13 17 17

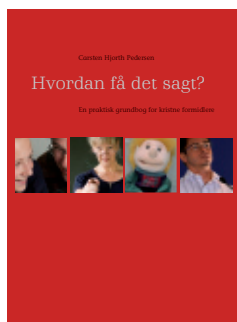
Arv & Testamente

En støtte til bibeltro forkyndelse

Testamenterer du et beløb til DBI, medvirker du til, at vi forsat kan uddanne bibeltro præster, missionærer og forkyndere. En arv til DBI går ubeskåret til dette formål.

Vi yder gratis juridisk bistand ved oprettelse af testamente, hvori DBI er betænkt.

Tak om du vil huske DBI, når du laver testamente.

248 sider – kr. 299,95

Hvordan få det sagt?

En praktisk grundbog for kristne formidlere

Carsten Hjorth Pedersen

Relevant for alle, der arbejder med at formidle den kristne tro.

"Praktiske råd, sjove ideer, inspirerende eksempler og grundige overvejelser spiller sammen.

Der springer en gnist fra teori til praksis – og fra åndværk til håndværk – i denne bog."

Jens Ole Christensen

102 sider – kr. 149,95

Det er fuldbragt

Refleksioner over Jesu syv korsord
Hans Erik Nissen

40 andagtsstykker der gør påskens budskab levende og aktuelt i dag.

Bogen er bygget op over de sidste syv udtalelser fra Jesus, mens han hang på korset. Fokus er på det helt centrale i påsken: Jesu død for vore synder.

Nutidig og farverig layout. En fin gavebog.

Telefon 4820 7690
logosmedia@d1m.dk
www.logosmedia.dk

Frederiksborg Apotek

Slotsgade 26
3400 Hillerød
Tlf. 48 26 56 00

www.frederiksborg.netapotek.dk

Apoteket har døgnvagt

Valg, værdier og videnskab

aktuel kommentar | Adskillelsen af kristendom og videnskab er en ny opfindelse, som leder til flere urimeligheder.

Af adjunkt Jakob Valdemar Olsen

Vi står i en besynderlig situation i Danmark, når det drejer sig om teologisk uddannelse og SU-støtte. I øjeblikket er det sådan, at man ikke kan få SU til en teologisk uddannelse, som har et kristent grundlag. Sådan er det i hvert fald principielt, selvom det i praksis ikke følges konsekvent. Den principielle begrundelse er, at videnskaben skal være fri og et kristent grundlag fjerner friheden. Sådan har man ikke tidligere tænkt, men sådan er der en del, der argumenterer i Danmark i dag.

Værdier

Det underlige er, at man stadig vil fastholde, at videnskab og værdier ikke udelukker hinanden. Positive ord i dag er frihed, værdier og videnskab. De tre begreber vil man gerne forene. Men det er klart, at de tre begreber sætter rammerne for hinanden. Når vær-

dierne for videnskaben skal udfoldes og rammerne for friheden beskrives, så bliver det tydeligt, at frihed ikke er frihed til hvad som helst samtidig med, at man mener, at indenfor de grænser kan videnskaben boltre sig.

Det kuriøse er, at ikonerne i videnskabens historie ikke har set nogen modsætning mellem kristendom og videnskab ligesom ingen i dag vil sige, at der er en principiel modsætning mellem værdier og videnskab. Videnskab kan ikke leve uden værdier. For videnskab er ikke andet end en menneskelig aktivitet, og mennesker lever med værdier. Isaac Newton (1643-1727) mente, at der var fuld overensstemmelse mellem hans kristne tro og hans naturvidenskabelige opdagelser.

Videnskabelighed

Det løjerlige i denne principielle splittelse mellem religion og videnskab er, at man dermed mener på forhånd at kunne sige,

hvilket grundlag der er videnskabeligt, og hvilket der ikke er. I det spørgsmål er der ellers ikke er enighed blandt fagfolk, og man forsøger dermed at fjerne noget af friheden for videnskabelig udfoldelse i Danmark. Hvis det er sandhed, man søger, kan man ikke afvise et resultat, fordi man ikke bryder sig om de værdier, forskeren bekender sig til.

Det kunstige i denne adskillelse af teologi og kristendom er, at den kristne kirke på forhånd får at vide, at når den engagerer sig teologisk, er det uvidenskabeligt. Sådan har man aldrig tænkt før, og alligevel er der mange kirkelige mennesker i Danmark, der tilslutter sig denne fundamentale adskillelse af kristendom og videnskab.

Man kan overveje, om det, der også er på spil her, er det, mange kalder sekularisme. Det vil sige en form for religiøs anti-religiøsitet; et forsøg på at fjerne religion fra det offentlige rum.

månedens citat

Det gælder om at leve i evigheden og dog høre stueuret slå.

Søren Kierkegaard